

PERŽVALGA.

— Pagal skaitlių kiekvienos tautos gyventojų, į busimą Ma skolijos parlamentą turėtų tiesą siųsti atstovų: didrusiai (tikrieji maskoliai) 267, mažrusiai 107, baltgudžiai 28, lenkai 36, žydai 24, kirgizai 29, totoriai 18, vokiečiai 8, latviai 7, Kaukazas 7, lietuviai ir armėnai po 6, likusieji 48 („Rcb.”).

— Vilniaus vyskupas, Ropas išleido aplinkraščių, kuria me šaukia visus savo kunigus ir „vienuosius” prie ištikimybės ir išreiškimo dėkingumo carui, už suteikimą tikybai laisvės. Liepia melstis už carą ir jo šeimyną, siųsti jam adresus (laiškus) ir tt.

— Vaišavos arcivyskupas, Popiel tą pat padarė truputį pirmiau.

— Anąsyk padavėme iš „Straž'o” vysk. Hoduro lukestis su abejojimais apie tai, kokią padarys amerikiečių-lenkų tautiškai bažnyčiai atvažiuojantis čion popiežiaus pasiuntinys Simonas.

Dabar tam pačiam „Straž'e” Fr. Szczesny rašo, kad arcivyskupą reikia iš Amerikos išvyti! Tą padaryt, esą, rodos, būtų galima pasiremiant ant šalies įstatymų, neleidžiančių Amerikon sukontraktuotų darbininkų. O Simoną esą kunigai parsitraukė, kad jis čia pasidarbuotų... Ir jis darbuojasis tikrai „anarchistiškai”, sukeldamas vieną partiją prieš kitą iškeikdamas ir vadindamas tautišką (nepriklausomas) šalies įstatymais pripžintas bažnyčias „budomis”. „Jeigu vargšą darbininką išmeta, tai ir vyskupą sukontraktuotą reikia teip pat išmesti”, — užbaigia F. Szcz.

— 1 (14 dienos gegužės caro vardinio įsakymo valdomam jam senatui 6-tas punktas šiaip skamba: Pavelyti mokėti kalbų lietuviškos ir lenkiškos (šiaurvakarinio.R.) krašto mokslo įsteigose su dviejų kliasų

pradedamųjų mokyklų programu, kaip lygiai ir vidutinėse mokslo įsteigose tų vietų, kur diduma besimokinančių yra lenkai ir lietuviai, pavedant švietimo ministeriui pradėti apdirbimą pragumų greitam įvykinimui to visko.

Teip caro valdzia pasako „garsiai”. O „pamazi” tariasi visai ką kitą daryt (žr. „Slaptas dokumentas”, pereitam numerij).

— Apie du mėn. atgal skaitėm apie nepaprastą streiką, streiką prostitutkų Vilniuje. Dabar teipgi nepaprastą streiką praneša iš Vlodavos, Lenkijoje, kur buvo sustreikavę policijos sandraugai — vagys, kurie teip rašė į policiją:

„Mūsų vagys Vlodavos miesto. Mūsų jau daugiau nevogsim, dėlto, kad ikišiol, kaip policija imdavo tik 50 procentą, tai mums likdavo ir 50 procentas. O šįmet policija ima 75 proc., ir mums lieka tik 25 kapekos iš rublians. Tai mūsų prašom: jeigu jūs norite gyvent, tai imkite tik 50 procentą, kaip visada. Jeigu ne, tai bus negerai”.

Vlodaviečiai buvo prasidžiugę, kad jau pasiliaus niekada nebūdžiami vagys besidarbuoję Bet savotiški „darbdaviai” su savo „darbininkais” greitai susitaikė ir vėl darbas eina.

— Dusetuose (Zarasų pav.) antrą dieną velykų buvo žydų muštynė. Kaip praneša „Birz. Vied.” tapo išpustyta apie 40 krautuvių ir 50 namų. Nukentėjo 60 šeimynų. Pragašties 65-70 tukstančių rubl. Porico magazyne užpuolikai supjautė į šotelius 300 porų kaliošų, Levito matarijų magazyne supjautė gelumbes, kartonus ir šilkus. Viens užmuštas, keli smarkiai sužeisti.

— Milwaukee, Wis. išėina 6 dienraščiai (3 angl., 2 lenk. ir 1 vok.). Dabar anglai ir lenkai saskatė skelbti, kad iš tų 6-ių dienraščių būtų geriau esą padarius tik 4 (2 angl., 1

vokišką ir 1 lenkišką), nes girdi dabar jų perdaug ir dėlto turi pult žemyn: nepakakina nė išleistojų, nė skaitytojų (tai aiškiausia). Ištikro, kam reikia tų 2 lenkiškų dienraščių („Kur. Polski” ir „Gaz. Wiskonsińska”), kadangi jų turinys beveik visados vienoks ir abiejuose tie patys straipsniai talpinami?

Isz Lietuvos.

Liepojus. Po sausio mėn. atsitikimų Liepojus pasidarė visai kitoks. Streikai dirbtuvėse nesiliauja. Jau žinot, kad čia buvo streikai siuvėjų ir kurpių, tarp kurių per kelerius metus nebuvo jokio judėjimo. Šiame laike visa atyda atkreipta ant Bekerio ir Ko vinių pabrinko. Darbininkai turėjo piktumą ant kai-kurių meisterių. Greitai susitarę jie užmaustė jiems ant galvų maišus, pasodino ant karuko ir beošiant abelnam riksmui išvežė iš pabrinko ant gatvės. Suprantama, kad toki meisteriai daugiau nepasirodo pabrūke. Pavyzdžiu šito pabrinko pasimokino ir geležkelio dirbtuvės ir kiti mažesni pabrinkeliai. Toks budas „atstatymo” meisterių, kurie imdavo iš darbininkų paprakas („priešgyniai” darbininkai budavo atstatomi nuo darbo) pritraukė prie savęs atyda Bekerio pabrinko administracijos, kuri nusprendė smarkiai prieš tai stoti. Iš tos priezasties susidurimas su darbininkais neužilgo apsiereškė. Darbininkus išvedė iš kantrybės vieno meisterio apsiėjimas su jais. Kurie-ne kurie darbininkai vieną dieną pabaigę darbą susirinko apsvarstyt klausimą — ką daryt su tuo, ką administracija jiems apskelbė, butent — kad jeigu dar sykį atsikartos toks originališkas atstatymas meisterių, tai ji uždarysianti pabrinką ir visi darbininkai busią atleis-

ti ant 6 mėnesių. Kiti mažai eusipratusieji darbininkai reikalavo, kad palaukti iki kol; bet kad skaitlius susipratusių jų buvo ir nemažas, tai šie išaiškino savo draugams, kad prieš meisterius nėra ką nuolankauti... Nutarė misterį išvežti karu. Ant rytojaus 4 darbininkai užėjo į jo skyrių ir, radę jį, norėjo užmesti jam ant galvos maišą. Meisteriui pasisekė išsisukt; atsirado viens šnipas (jį paskui but kad tik kiek užmušę), kurs išdavė direktoriui tų darbininkų pavardes. Juos tuojaus pavarė. Darbininkai nutarė apskelbti streiką. Tuojaus pametė darbą skyrius, kur dirba su viršum 600 žmonių. Pabrinko valstyba (administracija) jiems atmokėjo ir paleido visus. Tada ir kiti visi metė darbą. Kieme, kuris išlauko buvo saugojamas kazokų, du darbininkai turėjo politišką prakalbą. Sutariamą ir ilgai nenutylantis „ura” buvo jiems atsakymu. Tokiu budu pėnyčioj, balandžio 8 d. (s. s.), pabrinkas liko uždarytas. Administraciją pradėjo vesti deribas su darbininkų deputatais ir subatoje, 9 bal., įvyko susitaikymas: visi skyriai tampa atidaryti; visi darbininkai primami atgal; meisteris viešai persiprašo.

Idomus vienas pasikalbėjimas „okolodočno” su vienu neorganizuotu darbininku.

— Kodėl tu nedirbi? Juk uždarys pabrinką — kur tada tu gausi darbą?

— Aš, kaip ir tie keturi mano draugai, badą kėsiu...

Geležkelio dirbtuvėse beveik visi reikalavimai išpildyti. Bendras streikas buvo ir priplaukoje; darbininkai santarmingai laikėsi ir išpelnė. Brieziukų pabrūke „Vulkan”, „Folga” ir spaustuvėje „Progress” vėl buvo streikai. Kamščių pabrūke Vilkanderio ir Larseno dar iki šiam laikui tęsiasi streikas. Ypatingą š-

tvermę parodo moters. Tuose pabriuose, kur dirbo daug moteriškių, darbininkai ir darbininkės družiai laikosi iki galui, nors ir jaučia didelį neišteklių.

Gatvėmis per ištisas dienas įeinėja kazokų patrolės. Arestuotuosius dabar vis lydi kareiviai. Kalėjimas kupinas; areštai atsilieka kasnakt.

Policija rengia ant velykų *laiviu skerdytes*. Tam tikslui esti mėtomas proklemacijos (atsiūkimai), kad buk latviai nori per velykas paplaisyt katalikų bažnyčią; katalikus (kurių didžiausia dalis čia yra lietuviai iš sodžių) šaukia, kad smarkiai išeitų prieš juos.

(„Posl. Izv.“)

Liet. Soc.-Dem. Partijos

Atsiūkimai.

Montvilo darbininkams.

Visos pasaulės darbininkai, eikite išvien!

Draugai darbininkai!

Per ištisas dienas mes sunkiai dirbame smirdančiame pabrūko ore. Kiekviena praleista pabrūke diena, kiekviena valanda mažina mūsų sveikatą, trumpina mūsų gyvenimą. Daug mes uždirbame ponui Montvilui; iš mūsų prakaito jis gali ramiai sau gyventi, krauti į bankas pinigus. Ir ką gi jis mums už tą duoda? Jis mums išmoka tik menką dalį mūsų uždarbū, teip kad vargtai užtenka ant pragyvenimui vienam žmogui, tai ką gi bekalbėti apie pačiuotus. Pasisandęs mus, Montvilas mislija, kad mus visai nusipirko: jis priverčia dirbti po 12-13 valandų ant dienos; jis atidavė mūsų rankas meistrų, o tie apsieina su mumis kaip su gyvuliais kartais net muša; geresnį ir lengvesnį darbą duoda meistras, kurie pakiša; darbininkus meistras atstato nepranešdamas už dviejų nedelių. Ner ant mūsų pabrūko iškabinta pa-

prikų įstatymų, administracija neišduoda mums knygelė, kur but surašytos visos darbininkų tiesos ir įrašinėjami išmokėti pinigai ir štriopai. Dabar esti pabrūke daug suktybių, meistras nusuka dalį algos ir darbininkas negali niekam skųsties. Tuo tarpu Montvilas nesisar matija sakyti savo pažįstamiems, kad jis neturįs iš pabrūko uždarbū, o laikas tik iš mielaširdystės, kad išmokinti neturtėlius vaikus sliesorystės; jis įsteigęs Panevėžij mokyklą. Begėdiškas melavimas! Jeigu Montvilui rupėtų mūsų gerovė, tai jis neduotų meistrams laikyti mus gyvulio vietoj, paimtus vaikus lieptų mokinti, o nestatyt prie kujo ir kitų sunkių darbų. Draugai! atėjo jau galas ir mūsų kentėjimui! Visoj Rusijoj darbininkai dabar kovoja už pagerinimą savo padėjimo. Daugelis pabrūkų dar tebestreikuoja. Ir mes geruoju nieko nesulauksim nuo Montvilo ir meistrų. Reikia mums pradėti reikalaut. Taigi, draugai, eisime mes visi išvien prieš prispandejus, nesiduosim begalo ir krašto savę skriaust. Draugai! reikalaukime:

- 1) Kad dirbti reiktų nuo 6 ryto lyg 6 vakaro;
- 2) Kad ant pietų duotų pusantros valandos, o ant pusryčių pusę valandos;
- 3) Kad padidintų visiems algą ant 15 kapeikų ant dienos;
- 4) Kad meistras apsieitų su mumis kaip su žmonėmis, o ne kaip su gyvuliais;
- 5) Kad subatom ir prieš šventes darbas baigtų 5 valandoj;
- 6) Kad butų iškabintos pabrūkų tiesos;
- 7) Kad butų išduotos visiems darbininkams atskaitos knygelės;
- 8) Kad be kaltybės neatstatytų darbininkų ir praneštų dviem nedeliom anksčiau;
- 9) Kad meistras nebeimtų kyšių, priimdami į pabrūką;
- 10) Kad priimti į pabrūką

vaikai butų geriau prižiuriami ir mokinami, kad butų duotas vaikam geresnis valgis ir kvatierą, kad gaspadinė ir meistras nemuštų jų.

Draugai! jeigu nebus išpildyti tie visi mūsų reikalavimai tai neisim į darbą — streikuosim, kad jų neišpildys. Mes nenorime but gyvulio vietoj! mes norime but žmonėmis! — Taigi dabar skaitykime knygas, kurios aprašinėja mūsų vargus, nurodo kelią, kaip nuo vargų išsigelbėti; švieskime patįs ir kitus švieskime. Atminkite, draugai, kad mūsų galybė — vienybė; eikime visi išvien prieš skriaudejus.

Tegul buna mūsų tarpe vienybė tegul išnyksta nesutikimai!

*Panevėžio L.S.-D.P.
Organizacija.*

Džutos (maišų) pabrūko darbininkams ir darbininkams.

Draugai ir draugės! Ne klausykite direktijos pakvietimo stoti prie darbo 14 vasario. Nepasiduokime nieko neiškovoję. Kitų pabrūkų darbininkai neklausio pabrūkantų ir tęsia streiką. Teip šikerto pabrūkas streikuoja jau ištisą mėnesį. Draugai ir draugės! Nepasiduokime direktoriui Baltaboliui, kuris žmogžudis kai spaudžia mus. Streikuokime pakol nebus išpildyti sekanti mūsų reikalavimai:

- 1) Darbą pradėti 6 valandoj, pabaigti 5 valandoj. Subatomis darbą pabaigti 3 valandą užmokant pilną dienos algą. Pusryčiams pusę val., pietums pusantros valandos.
- 2) Algą padidinti prie visų darbų ant 20 kap. ir išmokėti algą darbo laike.
- 3) Audėjoms mokėti už 100 metrų audeklo sukarpymą 10 kapeikų.
- 4) Išmokėti pilną algą už visas streiko dienas.
- 5) Už streiką nė vieno darbininko neatstatyti ir neišduoti policijai.

6) Panaikinti štriopas.
7) Darbininkams įtaisyti pabrūko kaštais bibliotekas ir jų vaikams mokyklas.

8) Pasiskyrimas daktaro liuosas — pabrūko kaštais.

9) Gerų ventiliacijų įtaisyimas.

10) Dulkes nuo mašinių šluostyti po darbo.

11) Žmonišką apsiėjimą su darbininkais.

12) Atleisti šiuos meisterius ir šnipus: inžinierių Malerą; meisterius: Fišerą, Pumpurą ir Otšiną; šnipus: Enšmitą, Skudrą, Aušhlik, Bertą Blium, Kristiną Einč, Zusi, Anną Kondratą, Vecgailį (senąjį), Deviką, Jievą Rikard, Jordaną, Dykį, Emmą Nokalu, Kotryną Kalniu, Oną ir Minną Absalom, Kaluberziną, darbininką: Ropentalių. Jei minėti meisteriai ir šnipai nebus atleisti — mes jiems atkeršysim!

Draugai ir draugės! Streikai Rusijoj dar nepasibaigę; Varšavos ir Maskvos nejudą gelžkeliai. Rygos gelžkelio darbininkai teipgi sustojo. Saratove ir Rostove iškovoję 8 val. darbo dieną ir padidinimą algos ant 20 kap. už dieną. Mes nevieni! Taigi paduokim vienitiems ranką ir kovokim pakol neišpildys mūsų reikalavimų.

Džutos pabrūko darbininkų sandora Rygoje.

II. 05.

Glasgow, Skotijoj.

Keletas apšviestų lietuvių parengė balių ant šventų velykų. Išleido bilas ir labai gražiai kvietė visus lietuvius ant to baliaus. Bilose buvo garsinama, kad likusį nuo baliaus pelną apvers ant tautišku reikalų. Žmonės nesigailėdami nešė po šilingą ant baliaus. Svečių prisirinko apšėiai. O iš tų apšviestųjų nė vieno nebuvo tokio, katras but svečiams nors kiek priminę ir paaiškinę apie Lietuvos padė-

jimą ir kitus visuomenės reikalus ir but užmanęs rinkti kokias aukas. Tik po baliui tai buvo matyt ir apšviestųjų darbai... Nuo baliaus likęs pelnas buvo apverstas ant karčiamos reikalų: ant bonkų su alum ir degtine, kurios skambėjo visą dieną apšviestųjų kambariuose...

Glasgaviečiai, tamsuoliai ir šviesuoliai, kodėl jūs taip pasikėndę tamsumoje? Kodėl nepabundat, kodėl nematot, kas dedasi mūsų tėvynėj Lietuvoj!?

Matęs balių.

Škotijos lietoviams.

Broliai ir Sesers! Skaitome laikraščius ir visokius atsišaukimus ir matome, kas dedasi mūsų tėvynėj Lietuvoj, kaip tenai ir visoj caro viešpatystėj kyla revoliucija... Girdime šauksmą savo brolių ir seserų ir tų nekaltų kudikių, žustančių nuo kazokų ir nuo kareivių kulku... Kiek-gi tų nuskrįstų žmonių-darbininkų zuvo ir dar žūsta nuo bado, o kad pareikalauja sau žmogiškų tiesų ir duonos, tai caro valdžia juos malšina kulkoms ir durtuvais! Upeliai kraujo liejasi po visą Maskolijos viešpatystę, upės ir upeliai tvenkiasi mūsų brolių lavonais. Bet jų vietoje kiti stoja ir kariauja prieš caro valdžią...

Broliai ir sesers! Matome laikraščiuose amerikiečių lietuvių darbštumą, daro jie susirinkimus, prakalbas, renka iš savo tarpo atstovus, komitetus rinkimui aukų, o vis revoliucijos reikalams, tai yra: parėmimui sukilimo mūsų brolių prieš tą bauriąją maskolių valdžią. O mes, Škotijos lietuviai, kaip snaudėm, taip ir snaudžiam, laukdami laisvos Lietuvos, patį nieko nepridedami. Broliai! Taip negali but, kad mes užmirštume savo tėvynę ir nepaduotume jai jokios pagalbos! Aš pavienis sąnarys T.M.D. ir L.S.D.P.

atsiliepiu į visas draugystes, gyvuojančias Škotijoje, nurodydamas neatidėlioti ir neatmesti tą svarbiausią reikalą ir visų mūsų pareigą. Darykit susirinkimus, aiškinkit tą reikalą visiems viešai, išrinkit iš savo tarpo ypatas, kurios galėtų kiekvieną lietuvių apgyventą vietelę atlankyti ir rinkti aukas revoliucijos reikalams. Visur yra suprantančių mūsų brolių, kiekviens turėdamas kairštą širdį ir žmogiškus jausmus neatsisakys ir duos kiek išgalėdamas; tik reikia pakurstyti, tik reikia tuomi užsiimti draugystėms ir kuopoms, o ne pavienėms ypatoms.

Visiems suprantama, kad tų skatikėlių reikia ir reiks. Neis daugiau mūsų broliai tušiom rankom caro mylistos maldauti, ba pasirodė tas mėšininkas, ko jis reikalauja. Reikės jiems ginklų ir ginklų. Bet ir tų dar negana. Reikia kuodaugiausiai platyt tarp žmonių atsišaukimus ir knygeles, išrodančias valdžios šūnybes, kad visi suprastų ko laikytis, ko reikalaut ir kokią geresnę tvarką įvest. Reikės teipgi kovojantiems maisto, drabužio. Ant to visko reikia pinigų. O mes tik ir galime pinigus aukauti, nes kraujo aukauti čia budami negalime, mus čia caro budeliai nepasieks... Todėl aukaukim! Ir jus, moterėles, neatsisakykit nuo to, ba mums visiems reikia, kad būtų laisvė mūsų prigimtoj žemelej, kur kiekvienam būtų malonu sugrįžti ir ramiai laisvai atskvepti prigimtu oru, nebijant jokių žandarų ir šnipukų. Juk ten yra mūsų seni tėveliai, broliai ir sesutės; jie vargsta toje nelaisvėje, prieš kurią dabar kovoja, eina ant smerties, negalėdami daugiau iškentėt. Tad ir mes padėkim jiems kovoti, sušelpkim bent pinigš koms aukoms.

Kas nori aukauti, arba susirinkęs aukas nuo kitų, gali jas nusiųsti tiesiog į „Darbininkų

Balso" Redakciją, šituo adresu: J. Lizdeika, 28 Gray str.

Silvertown London E. England Ten priims jūsų aukas ir duos atsakymą; pakvitavonę rasit „Darbininkų Balse“.

Tegyvuoją mūsų broliai revoliucionieriai! Tegriauja caro sostą!

Tegyvuoją laisvę, lygybę, brolystę!

V. 05. K. Kondrotas.

Politiszkos žinios.

Politiszki sanvaitės nuotikiai.

Maskolija. Caras pavadino jenerolą Trepovą buti draugu Bulygino, vidaus dalykų ministerio, suteikdamas jam didelę galę. Bulyginas iš tos priežasties atsisako nuo tarnystos, bet caras nepriima to atsisakymo. Bet tuo tarpu, galima sakyti, jo vietą užima skerdikas Trepovas, su didesne valdžia, negu nugalabintasis Plėvė; yra tiasiok diktatorium, atsakančiu tik prieš vieną carą.

Peterburge buvo visos Rusijos žemiečių susivaziavimas, 280 delegatų. Staiga Trepovo įsakymas (ukazas) uždraudžia jiems daryt susirinkimą. Žemiečiai vienok privatiškai atliko susirinkimą. Nutarė kuogreičiausiai baigti karę ir sušaukt žmonių atstoviją. Policija nesikišo. Visuomenė baisiai įerzinta. Net vidutiniai liberalai, pirmiau pasikakinę valdžios prizadėjimais ir aptilę, dabar skaudžiai pasijuto esą apgautais. Darbininkai rengiasi vėl prie visuotino streiko. Laukiama baisių atsitikimų.

Prie to visko caras išleido įsakymą, kuriame patvirtina vietą policijos šefo Kaukaze ir paskiria \$50,000 reikalams slaptosios policijos (šnipų). Tas viskas rodo, kad revoliucija turės greičiaus ir ištikrųjų užsiliepsnoti.

Rygoje, pabrūke „Feniks“ policija atrado sankrovą ir dirbtuvę bombų. Paimta 19 bom-

bų, daugybė revolverių, šlietų ir kitokių ginklų. Areštuota kelios ypatos.

Turkija nuolatai siunčia savo kariumenę į Arabiją, kur sukilimas nesiliauja. Provincijoje Yemen revoliucionieriai apėmė miestus: Kataba ir Ibb'ą ir dabar apgulė Taiz'ą.

Švedija-Norvegija. Pereitą savaitę įvyko revoliucija, nors ir be kraujo: norvegai apgarsino savo šalį (Norvegiją) nepriklausoma ir detronizavo (numetė nuo sosto) karalių Oskarą II, Norvegų nuomonė tokia: kadaigi karalius gyvena tiktai Švedijoje, o ne Norvegijoje, tai netur tiesos vadintis Norvegijos karalium. Jie dabar nori priimti už karalių Oskaro sunų, Valdemarą. Oskaras nersiai protestuoja prieš Norvegijos parlamento nutarimą jį prašant.

Norvegija seniai norėjo atitraukt nuo Švedijos, tik prisi-dingėjo Maskolijos valdžios. Dabar kada tą paralius grėbia, tai ji nieko nebijo; jei bent vokiečių Villius šį-tą burtels...

Norvegai pasirengę ginklais apgint savo tiesas. Švedijoje, valdžios rateliuose tikrina, kad karė tarp tų dviejų tautų neįvyksiant.

KARĖ.

Maskolijos su Japonija.

Keli maskolių laivai, užpuolus jaonams, pasislėpė Maniloje tarp Filipinų salų (prigulindžių Suvienyt. Valstyboms). Suv. Valstybų valdžia įsakė, kad į 24 valandas tie laivai būtų nuginkluoti, arba apleistų Filipinus; taisyti laivų nevalia. Dabar laivai tepasiliks kol nepasibaigs karė. Ant to sutiko caras. Čia pabėgęs admiralas Enquist teisina tuomi savo nepasisekimą, kad jo laivai buvę pamaliavoti juodai ir baltai,—taigi gerai matomi japonams; tuo tarpu japonų lai-

va visi pamaliavoti baltai žalsva (alyvine), kaip marių vanduo, kvarba, vos matoma išto lo (beje, o japonai prideda, kad ir vėjas ant maskolių nešes visus dumus ir saulė plikinuši jiems akis!..)

Tai tokios mat priežastys.

Kur trumpa, čia ir truksta. Despotizmui parėjo galas, jis niekur negal išlošti, jis turi grįžti. Užmušta Maskolijos liaudies, taigi ir kareivių, dvasa savistovumas, laisvas manymas—tai didžiausia priežastis valdžios nepasisekimo ant katės lauko. Prabudus žmonių dvasia, tuojaus kyla prieš savo sloputį—caro valdžią...

Jau dabar pats caras nori taikytis su Japonija. Prie tos santaikos tarpininkaus daugiausiai prezidentas Rooseveltas. Caras, matyt, pats išreiškė norą, kad Rooseveltas apsiimtų tarpininkauti, kadangi priėmė ant paklausymo Amerikos ambasadorių (Peterburge) ir ilgai su juo kalbėjosi. Paskui buvo ilgas pasirodavojimas Amerikos ambasadoriaus su Maskol. užsienio reikalų ministriu, Lamsdorfu. Norima žinoti, kokias santaikos sąlygas statys Japonija. Prez. Rooseveltas kalbėjosi su Japonijos ministriu, Takahira. Takahira, po pasikalbėjimui, nenorėjo reporteriams jokių žinių suteikti. Lytevyčius ir Ojama gavo nuo savo vyresnybių patarimus pertraukti mušį šiuo tarpu.

Isz Amerikos.

Prisipazino emėskysius.

Milwaukee, Wis. Edward Straus, buvęs super revizoriu IX-os vardos, kurs buvo apšaltintas už emimą didelių kyšių, prisipazino prie tos valdininkų pramonės akiveizdoj dietrikto prokuratoriaus F. E. McGoverno.

Iš priežasties Strausso prisipazinimo, sako apie 20 buvusių valdininkų ir biznierių busią

patraukta prie atsakymo prieš teismą už lupimus kyšių ir visokias šelmystes.

Vežėjų streikas.

Chicagoje vis tęsiasi vežėjų streikas ir nematyt, kada jis pasibaigs. Kova ir peštynės streikierių su skebais ir policija atsitinka beveik kasdien, kartais gana amarkios.

J. B. Barry, perdėtinis vežėjų unijos buvo Bostone, kur laikė kelis prakalbas. Visoj Massachusetts valstijoje unijos nusprendė prigelbėti pinigais Chicagos streikierius.

Viesula.

Binghamton, N.Y. 5 d. berzelio buvo baisi viesula (ciklonas), kurį sugriovė daug namų ir padarė daug bėdies; ketetas žmonių užmušta.—Diena pirmas (3 berz.) ciklonas duoko Michigano valstyje, ypač Detroito mieste. Paskui Lioux City, Iowa, kur visoj apygardėj padarė daug bėdies laukams, javams.

Naujas jurininkystės ministeris.

Charles J. Bonaparte iš Baltimore, Md., per prez. Rooseveltą gauna vietą jurininkystės ministerio, kurią iki šiol užėmė Mortonas. Bonaparte yra žinomas advokatas ir publicistas, dėlto daugelis stebisi, kad jis panorėjo užsimti jureivyste. Jis yra anukas Vestfalijos karaliaus, Jerome Bonaparte, jauniausiojo brolio Napoleono didžiojo ir geras Rooseveltto prietelius.

Išmeta kyšių

lupikus.

Philadelphijos majoras Weaver pareikalavo nuo Williamo H. Bakero, pagalbininko viešų darbų direktoriaus, kad jis prasišalintų nuo tos vietos, už emimą paprakų, kaipo pensijos išnešančios \$4.000. Beabejonės, bus da ir kitos ypatos pašalintos. Bakero vieton yra pavadintas buvęs krasos direktorius Thomas L. Hicks. Teipgi tapo numestas nuo urėdo Alex Colville, pagalbinin-

kas „viešosios ramybės“ direktoriaus.

Paroda.

Portland, Oregon, tapo atidaryta paroda „Lewis and Clark Centennial Exposition“. Ant 186 akrų ploto išbudavoti paviljonai, išpaniško stiliaus, apimanti skyrius žuvininkystės, girininkystės, agrikultūros, mašinų, elektrikos ir kitų pramonės šokų.

Europos valstybos teipgi dalyvauja parodoje.

Dėlei švenčių.

Monongahela, Pa. Anglių sindikatas The Ellsworth Coal Co. stengiasi priimineti darbą tik amerikonus anglekasius vieton ateivių („foreigners“), o tai dėlto, kad kompanija mato, jog „foreigneriai“ per daug turi švenčių per metus, ir dėlto daug laiko sugaišta nuo darbo.

Mat kapitalistai norėtų, kad žmogus darbininkas dirbtų 365 dienas per metus, kad tik jiems mažiau reikėtų samdyti darbininkų, o darbo butų daug padaryta.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Los Angeles, California.

Apsigyvenau čia ne daugiau kaip vieni metai. Teko jau gerai man patėmyti čionykščių lietuvių elgimąsi! Čia lietuvių yra gana didelis būrelis; bet dėl tėvynės labo dar gana mažai yra dirbančių. Jų visi darbavimai: suėjus į aludę, sustojus prie šinkiaus; apsvaiginti savo protą alum arba degtine. Kalba apie visokius niekniekius, apjuokdami vienas kitą! Nerupi jiems pasiskaityt koks nors lietuviškas laikraštis, arba knyga. Bet gėdisi tuom užsimti, nenor prisipažīt, kad esą lietuviais. Kalba daugiausia suėjimuos angliškkai; kurios dar kalbos nemoka. Gėdisi savo prigimtos kalbos. Ir dar yra tokių, kurie gudišką kalbą labiau myli kaip lietuvišką! Jūs mieli broliai lietuviai,

laikas jau butų jums susiprasti, pamesti tuos nedorumus: suėję sau į burelį apmąstytumėt ką nors naudingesnio, dėl pagerinimo savo buvio ir pakėlimo tautos. Didesnę naudą sau turėtumėt, kad imtumėt tverti tautiškas draugystes, išsirašyti sau lietuviškų laikraščių ir knygų dėl pasiskaitymo!

B. Žinantis.

Waterbury, Conn.

Pas mus tautiška dvasia juda, bet mažu pamažu — sulyginant keli metai atgal. Berods, 24 balandžio 1905 m. atlošėm teatrą „Kovoje už laisvę“ (prie tam ir balių parengėm) ant naudos revoliucijos, prietam dar pakolektavojom, tokiu būdu vos kelias dešimtis dolerių surinkom. Tai svarbiausi mūsų ant tautiškos dirvos darbai. Mūsų kolonijoje abelnai imant tautiečiai gana pakilę tautiškam supratime, tik iš šalies veizdiunt kaip ir energijos netekę ką nors veikti. Tarp tų pačių susipratusių nėra ganėtino sutikimo.

Priežastis tų visų nesutikimų, ir nupuolimo energijos, tai buvusi neprigulminga parapija. Jos vaisius ir dabar dar renkam: tai vienas duodasi „zokoninkui“ krikštyt, kitas šventyt ir tt., o tas viskas gimdo tarp draugų, tai neužsitikėjimą, tai neapykantą, ir tas viskas kenkia tautiškam jėdėjimui.

Ant to dar neužsibaigia vaisiai neprigulmingos parapijos. Nerokuojant kiek dolerių kas tavo įrengimas bažnyčios, už laikymas neva kunigo Dilionio, bet kiek lietuviškų tukstančių numarmėjo į svetimtaučių abginėjų kišenių besiprovojančią iš priežasties neprigulmingos?! Kad tuos visus tukstančius but paskirta tautiškiems reikalams, kiek but nušluostyta kankintiniams ašarų, kiek pavargusių mokslaeivių but suraminta; o ką dabar iš to turim? Vien nesutikimus; o mūsų svarbiatėsi

tautiški reikalai apleisti, ir ne ne bandom savo padarytų klaidų atitaisyti, mums rodosi, kad gana didelį tautišką darbą (tverdami neprigul. parapiją) atlikom, ir dabar tik ilsimės. Kaip ilgai taip ilsėsime sunku įspėti, kadangi prie dabartinių mūsų sanlygų reikalinga naujų energiškesnių su tvirtesnėmis pajėgom darbininkų, o tokių mažai prisideda. Iš senesniųjų gi susipratusių darbininkų kaip sakiau vieni gi išbaigė energiją, kiti gi persitikrino kad „iš to nieko nėra“ — suprask iš tautiškų darbų, kaip antai vienas lietuviškais penktukais aplakintas biznierių, kad persitikrino, ir taip daugiau yra tokių. O tai vis vaisiai neprigulmingos parapijos.

Vietinis.

Baltimore, Md. Jau praėjo nemažai laiko, kaip seni Mokslo Draugai susirinkę nutarė ir paskirtė Mokslo Draugystės liekanas ant trijų dalių: vieną revoliucijos naudai, vieną ant Lietuvių Socialistų organo ir vieną Lietuvių Laisvamanių Susivienijimui.

Toliau tapo išimta iš bankos blanka ir pasiūsta apekunams kasos dėl pasirašymo, po tam, kad pasiūstų kasieriui S. Vencui į Chicagą, kuris atėmęs iš bankos pinigus prisiūstų Dr. Šliupui. Taigi būtų malonu žinoti, ar atėmė iš bankos pinigus ir ar atsiekė jie paskirtą vietą. *A. J. Karalius.*

Forest City, Pa. Lietuvos Sūnų Draugystė ant susirinkimo, po savo reikalų apsvaistymui, nutarė kiek paaukauti revoliucijos reikalams ir nekurie iš sąnarių sumetė \$4.75.

Sąnaris L. Susų Draugystės.

Nevadovui.

„Vienybėje“ 22 num., „Mes ir mus vadovai“, buk dėl naujos visuomenės, apart kitų ir T. M. D. kasierių iš patvorio

purvais drapsto melagingą medegą nusikalęs — buk kasierius vietoje kuo greičiausia garstyt per organą, rašo gromatą į Maskvą ir jau iš Maskvos atėjo pirmiaus laiškas ne kaip nuo kasieriaus kvita.

Tokią melagystę ir niekniekį rašyt į laikraštį tai sunku atspėti, ką autorius norėjo atsiekti per tokias intrigas. — T. M. D. kasierius kaip priėmė 400 dol. 21 dieną kovo tuojaus ir tai organizacijai parašė apie tai, o kad atskaita yra daroma ant mėnesio kartą, tai prie pirmutinės kaleinos už kovo mėnesį likosi 15 num. „Vienybės“ pakvituota su jų visoms pasargoms.

Kaslink rašymo laiško į Maskvą dėlei T. M. D. tai grynas melas — ir jeigu tokį Nevadovas turi iš Maskvos rašytą per kasieriaus autorystę, — tegul parodo pačiai „Vienybės“ redakcijai, o jei ne tai reikalauju, kad Nevadovas atšauktų savo melagystę per tą patį laikraštį.

Izdin. T. M. D. *J. Naujokas.*

Dėl visuomenės žinios.

Tuli galai velionio S. Malevskio rankraščių, buvo padėti per laidojimo komitetą pas p. Draugelį Brooklyne. Taigi šitas tautietis 14 d. berzelio tuos raštelius ir laiškus atidavė man, kuriuos ir pasiunčiau p. J. Laukiui į Chicagą, nes jisai apsi pažinęs artymai su velionio gyvenimu ir apsiėmė parašyt jo biografiją. — Kiek iš tų raštų bus galima pasinaudoti, tai autorius matys, kadangi manoma, jog svarbesni raštai yra pas tulą „didvyrį“ (sic) ir kaip per laikraštį paaiškino, jog tą viską paskyrė kandims ant maisto, o ant Laukio laiško — iki šiol jokios žinios nesuteikė.

Tulas buvo pakėlęs klausimą per „Lietuvą“ kaslink velionio pelenų; tai jie yra pas Joną Karužą, bet kad keletas draugų išvažiavo iš Brooklyno,

o vos keletui likus, kurie dabar užimti rinkimu aukų revoliucijos reikalams, tai dėl nusamdymo vietos krematorijoje, ant kart ne taip paranku yra rinkti. Iš paragintojų manoma, jog tai yra viens iš išvarevėlių velionio draugas, bet ar jau tuomi ir visos pareigos galėjo pasibaigt tik su paplakimu kitų, kurie ir taip veža. *J. Naujokas.*

Kaip Unija suszelpia darbinikus.

Jau turi padėkavoti už pasisekimą, kurį daugelis žmonių įgijo.

Rinkimas viršininkų netrukus bus keliuose Suvienytų Angliakasių Unijos distriktuose, ir mums smagu yra matyti, kad keli yra kandidatai į urėdus kaipo distrikto prezidentai arba vice-prezidentai, distrikto rodos sąnariai ir kiti. Jau daugelis yra Unijos viršiniukų, kurie gauna gerą algą ir atlieka darbą, kuris yra neišpasakytai naudingas jų draugbroliams.

Didelė dalis šios šalies mainų darbininkų yra ateiviai iš kitų šalių, ir tai yra netik jų tiesa buti reprezentuotais tarp unijos viršininkų, bet drugelis iš jų parodė gabumą atlikti puių organizavimo darbą tarp savo vientaučių. Pasisekimas tų vyrų parodo kitiems, ką energija ir pasistengimas gali padaryti.

Didžiama iš jų atėjo kaipo ateiviai į šią šalį, nesuprasdame nė angliškos kalbos, nežinodami nieko apie Amerikos institucijos ir nematydami skirtumo tarp unijos ir neunijos darbininkų.

Paprastas faktas buvo pirmutinis, kurį jie suprato. Stengdamiesi įgyti kaipo galint geriausią uždarbį ir ko geriausias darbo išlygas, jie pamatė, kad tik ten tas buvo atsiekta, kur prezidentas Mitchell'is buvo pripažintas už vadą ir galinga unija kaipo darbininkų išganymas nuo išnaudijimo ir prie-

spaudos. Jie negaišavo laiko, tik tuo tapo unijos sąnariais. Paskui jie taip užsiinteresavo unija, kad jie ėjo ant vietinės kuopos (local'o) susirinkimų, išmoko turėti savo nuomonę, girdėjo ką kiti kalba ir netrukus išmoko kalbėti angliškai, nes jie pasistengė tą išmokėti.

Paskui jie dalyvavo apsvaistymuose ir su laiku galėjo taip gerus argumentus už uniją statyti, kaip tie, ką yra gimę šioj šalyj ir buvo unijoje per ilgus metus.

Čia jis pamatė, kad jie yra naudingi savo draugams vientaučiams, kad žinios, kurias jie įgijo prigulėdami prie unijos ir lankydamiesi ant susirinkimų yra pageidaujamos ir kitų ir kad jų patarimo kiti klauso. Kokįgi jie galėjo geresnį patarimą duoti, kaip sakyti: „Jei tu nori eiti pirmyn, kaip aš padariau, prisirašyk prie unijos, lankyk mitingus ir išmok viską, ką tik gali“.

Sykį pradėta ant gero kelio šių žmonių karijera buvo pasėkminga. Tapę naudingais unijai, jie po darbo mainose pašvėsdavo savo laiką platiniui unijos. Kiti pastojo tokiomis populiariškais, kad jie ėmėsi už politikos ir įgijo urėdus; kiti buvo paskirti į vietas, kur reikalingi ištikimi ir atsakanti žmonės local'e, valstijoje ar tautiškuos urėduos.

Kiekvienas mainų darbininkas, dirbantis dabar angliakasykloje, turi tą pačią progą. Jų kelias tiesus. Pirmiausiai prisirašyti prie unijos, paskui nepraleisti susirinkimų, kur jie ras daug progų apsišviest. Pasišventimas unijai, energija darbe ir nesiliaujanti ambicija nuves į pasekmę greičiau, ne kaip daugeliui rodosi, ir mes trokštame, kad kodaugiausiai būtų ant to kelio.

Bet nepamiškite, kad pirmas žingsnis tai prisirašymas prie unijos, per kurią galybė ir pozicija ateis, paskui prikabinėjimas kitų ristiš į uniją ir mokytis viską, ką tik jie gali išmokti.

Protokolas XX Seimo,

Susivienijimo Lietuvių Amerikoj,
Laikytas New Britain, Conn. Hann'as
Armory svetainėje, ant E. Main str.,
23, 24, 25, ir 26 Gegužio, 1905 m.

Sesija I.

Seimas prasidėjo 9 valandą iš ryto,
23 Gegužio. S. L. A. prezidentas, p. J.
Tareila, atidarė Seimą ir paskyrė į ko-
misiją priėmimui mandatų J. Žeman-
taucką iš 11 kuopos, Waterbury, Conn.
ir M. Valukonį iš 34 kuopos, New Bri-
tain, Conn.

Vietinė S. L. A. 34 kuopa D. L. K.
Keistučio, Seimui paaukavo puikų vai-
niką su įrašu:

XX. S.

S. L. A.

34 K. Dovana,

N. B.

Vietinė Lietuvių Laisvamanių kuopa
Seimui paaukavo puikų bukieta iš gyvų
kvietkų.

Delegatų pribuvo:

- 1 Kuopa iš Edwardsville, Pa.
S. Paukštys,
J. Džidolikas,
5 Kuopa iš Plymouth, Pa.
Pr. Matulaitis,
P. Mikolainis,
J. J. Paukštys,
6 Kuopa iš Plymouth, Pa.
J. Stadulevyčia,
7 Kuopa iš Pittston, Pa.
J. Kazakevyčia,
S. Kunauckas,
A. Miliauckas,
10 Kuopa iš Philadelphia, Pa.
T. Astramskas,
T. Dūdas,
J. Butkus,
11 Kuopa iš Waterbury, Conn.
O. Aviečiūtė,
K. Kazemėkas,
J. Žemantauckas,
J. Tareila,
A. J. Povilaika,
J. Pruselaitis,
M. Szalaševyčiūtė,
A. Kulbokiūtė,
K. Išadziuniūtė,
O. Nevulienė,
14 Kuopa iš Cleveland, Ohio.
L. P. Baltriukonis,
15 Kuopa iš Pittston, Pa.
T. Paukštys,
20 Kuopa iš Union City, Conn.
V. Skroblas,
V. Karbauckas,
J. Ratkevychia,
A. Armonaitis,

- 23 Kuopa iš Shenandoah, Pa.
V. Lukoševyčia,
L. Lukševyčienė,
P. Birštonas,
A. Tabaras,
V. Szliakys,
24 Kuopa iš Glen Lyon ir Wanamie, Pa.
A. Brukas,
27 Kuopa iš Newark, N. J.
V. Ambrozevyčia,
29 Kuopa iš Westville, Ill.
J. Uzdavinis,
30 Kuopa iš Scranton, Pa.
P. Živatkauckas,
J. Kliučinskis,
31 Kuopa iš Mahanoy City, Pa.
A. B. Strimaitis,
A. M. Martusevyčia
33 Kuopa iš So. Boston, Mass.
N. Gendrolius,
34 Kuopa iš New Britain, Conn.
M. Ekertas,
M. Mažeika,
M. Antanaitienė,
J. Girdauckas,
M. Valiukonis,
M. Neimonas,
J. Skritulskas,
M. J. Czeponis,
35 Kuopa iš Wilkes Barre, Pa.
J. Tamosa,
36 Kuopa iš Chicago, Ill.
M. J. Damijonaitis,
37 Kuopa iš Plymouth, Pa.
J. Simanavyčia,
38 Kuopa iš Brooklyn, N. Y.
V. Simanavyčia
40 Kuopa iš Pittsburg, Pa.
P. Volungevyčia,
41 Kuopa iš Lawrence, Mass.
P. Czyras,
42 Kuopa iš Wilmerdind, Pa.
A. Morkunas,
43 Kuopa iš So. Boston, Mass.
K. M. Lubenas.
44 Kuopa iš Rhone, Pa.
A. Nagrodkis,
49 Kuopa iš Meriden, Conn.
J. Endziulis,
51 Kuopa iš Bridgeport, Conn.
J. Dulbis,
52 Kuopa iš Mount Carmel, Pa.
J. Banis,
52 Kuopa iš Plymouth, Pa.
K. Reklevyčia,
55 Kuopa iš Torrington, Conn.
P. Malinauckas,
57 Kuopa iš Worcester, Mass.
C. Vaškelevyčia,
M. Paltanavyčia,
A. Bernotienė,
58 Kuopa iš Hudson ir Maynard, Mass.
M. Rimkus,
59 Kuopa iš Shelton, Conn.
P. Vokietaitis,
68 Kuopa iš Breslau, Pa.
J. Turutis,

- 78 Kuopa iš Plymouth, Pa.
Dr. J. T. Želviene,
84 Kuopa iš New Haven, Conn.
S. Cvirka,
S. Jakavyčia,
J. Cvirka,
P. Petraitis,
A. Gravis,
85 Kuopa iš Edwardsville, Pa.
F. Mazurkevychia,
89 Kuopa iš New Britain, Conn.
K. Senkus,
J. Lininkas,
90 Kuopa iš Yonkers, N. Y.
M. Urbonas.

Po priėmimo mandatų centrališkas
sekretorius, p. T. Astramskas, neturė-
damas parengto pranešimo apie metinį
bėgį S. L. A. neskaitė, bet pažadėjo pa-
rengti ir perskaityti pranešimą paskuti-
nėje dienoje Seimo, ant. ko delegatai ir
sutiko.

Paskui centr. sekretorius perskaitė
19 Seimo protokolą, kurį Seimas užtvir-
tino su pataisymu nutarimų 8 ir 14, kai-
po, ir įtraukimą į protokolą kasos per-
žiūrėtojų atskaitos.

20-to Seimo viršininkais tapo išrinkti:

Pirmsėdžiu — A. Tabaras,

Jo vietininku — J. Simanavyčia,

I. raštininkas — M. Paltanavyčia,

II. raštininku — M. Mikolainis,

Spaudos komitetas:

P. Birštonas,

Dr. Želviene,

J. Skritulskas,

Marsalkoms:

M. Neimonas,

J. Girdauckas,

Skaitytojais laiškų:

J. Tareila,

J. Žemantauckas,

Rinkimas komitetų peržiūrėjimui se-
kretoriaus ir kasieriaus knygų tapo ati-
dėtas ant paskiaus.

Pirmoji sesija užsibaigė ant 12:30.

Sesija II.

Prasidėjo ant 2:00. Peršaukus dele-
gatų vardus tapo priimti kuopų užma-
nymai 20-tam Seimui, kuriuos atsivežė
delegatai, kaipo ir prisijustieji pačtu,
kurie tapo perskaityti, ir Seimas nutarė
kokius paimti ant apsvartymo. Užma-
nymai buvo skaityti nuo šių kuopų:
2, 3, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 20, 23, 24,
27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38,
39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 49, 51, 52,
53, 54, 57, 58, 59, 64, 68, 69, 71, 72, 73,
76, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 89, 90, 92,
94, 96, 101, 103. Viso nuo 62 kuopų.

Tuomi užsibaigė antroji sesija:

Sesija III.

Prasidėjo 24 Gegužio ant 9:00. Peršaukus delegatų vardus, tapo pabaigta skaityti kuopų užmanymai.

Komitetai peržiūrėjimui sekretoriaus ir kasieriaus knygų tapo nerinkti. Centrališko prezidento paskirti peržiūrėtojai sekretoriaus ir kasieriaus knygų, M. Čeponis, A. J. Povilaika, M. Mazeika, V. Skroblas, išdavė atskaitas, kurias Seimas priėmė už oficiališkas, kurios yra sekančios:

Įėmimas.

Nuo 19 Seimo buvo likę	\$10.623.53
Nuo 19 Seimo iki 20to įplaukė	\$10.160.15
Procentų po 3% už 3 čvertis metų	\$182.75
Vaikų skyriaus įplaukė	\$251.75
Už ženklelius	\$118.00
Už Gramatikas	\$16.73
Tautišku centų	\$1.187.08

Viso įplaukė \$22.539.99

Išmokėjimas.

26 posmertinės po \$150.00	\$3.900.00
7 pus-posmertinės po \$75.00	\$525.00
1 posmertinė J. Gudaičio	\$139.60
1 posmertinė vaikų skyriaus	\$25.00
Algoms Central. Komitetui	\$649.80
Ant provos reikalų	\$182.39
Už spaudą ir smulkius išmok.	\$647.14

Viso išmokėta \$6.068.93

Palyginimas:

Įimta viso \$22.539.99

Išmokėta viso \$6.068.93

Kasoje grynu pinigų yra \$16.471.06

Ant 19 Seimo su linkėjimais tapo prisiūsta viso \$29.76, kurie tapo išmokėti ant reikalų, paskirtų per aukautojus ir Seimą, kas „Atskaitose“ pagarsinta. Po seimui tapo dar prisiūsta 80 centų, kurie yra dar kasoje.

Svarstymai ir nutarimai.

Provos komisija seimui išdavė savo pranešimus apie provą su paaiškinimais apie atsiradimą nesutikimų iki 12:00 valandai ir ant to užsibaigė trečia sesija.

Sesija IV.

Prasidėjo ant 2:00 valandos; peršaukus delegatų vardus, provos klausimas ir aiškinimai tęsėsi tolyn. Komisija tapo išteisinta ir pripažinta, jog atlikusi savo darbą gerai.

1. Tapo užmanyta ir patvirtinta, kad Seimas priimtų provos komisijos pranešimą, ir kad ta pati provos komisija būtų palikta ir ant toliaus, su tiesa pabaigti provą su S.L.R.-K.A. kaip ge-

riausiai bus galima, bet neapleidžiant čarterio tiesų ir pėčties, už ką atvirai ir tikrai balsavo 52 delegatai prieš 26.

P. Mikolainis atsisakė nuo provos komisijos, kurią Seimas priėmė. Provos komisijon tapo išrinktais:

P. Paseckas,
M. Valentinavyčius,
Jonas Banis,
P. Birštonas,
V. Ambrozevyčius.

Trumpai pirm užbaigimo sesijos tapo skaityti linkėjimai Seimui, ir užsibaigė ketvirtoji sesija ant 6:00 vakare.

Sesija V.

Prasidėjo, 25 Gegužio, ant 9:00 val., peršaukus delegatų vardus, tapo perskaitytas 3 ir 4 sesijos protokolai.

2. Nutarta įsteigti fondą prie S.L.A. įkurimui prieglaudos namų, kam iš Susivienijimo kasos paskirta \$500.00. Centr. Komitetas turi išleisti pakvietimus į visus lietuvius ir draugystes, idant visi remtų tą nutarimą rinkdami ir aukaudami tam mierini pinigus. Centr. kasierius priims visokius pinigus tam mierini ir jų atskaitas ves atskirioje rubrikoje. Visoki kaštai dėlto pasidaranti turi but apmokami iš to poties fondo.

3. Nutarta nieko neimti prieglaudos namams iš tautišku 12 centų.

4. Pagal prašymą provos komisijos sąnarių, p. P. Pasecko ir M. Valentinavyčiaus, nutarta juodu paleisti nuo Seimo, apmokant už dienas ir kelionės kaštus.

5. S. L. A. pinigai liekasi ant 3% pas kasierių kaip iki šiolei — neperkant piniginių popierių (Bonds)

6. Nutarta išrinkti komisiją iš 3-trijų sąnarių užvedimui sistemos vedimo centrališku knygų, į kurią išrinko: P. Birštoną, V. Lukoševyčių ir Dr. Želviene. — Kaštus dėlto pasidarantus užmokės iš Centr. kasos. Ant to užsibaigė penktoji sesija.

Sesija VI.

Prasidėjo ant 1:30; peršaukus delegatų vardus, tapo nutarta:

7. Centr. Komitetas turi pagerinti atskaitas, laiku išleisti, idant kiekviena kuopa gautų iki pirmaj dienai kvartalinių mėnesių.

8. Nutarta palikti posmertinę tik vieno skyriaus.

9. Tautiškus 12 centų, su pridėjimu 13 centų užlaikymui Susiv. administra-

cijos, viso 25 centus, visi sąnariai turi užsimokėti sausio mėnesyje, o prisirašanti nauji sąnariai mokės tuos centus pagal kvartalus mažiaus: balandyje 19 centų, liepos mėn. 10c, spalio mėn. 7ct.

10. Vištalių komisija pranešė Seimui savo darbą; ant rašymų konsuliui, Ligonbučio vyriausybei ir redakcijai „La Piesa“ negavo jokio atsakymo. Komisija pasilikė ta pati ir ant toliaus, ir nutarta mokėti Vištaliui pašelpos po \$5.00 kas mėnesis iš tautišku centų.

11. Atskaitose turi buti talpinami vardai ir pravardės suspenduotų ir išbranktų sąnarių.

12. Visos komisijos atlikę bent kokį dėl Susiv. darbą, tuojaus turi apie tai pranešti prezidentui.

13. S. L. A. Centrališkam Komitetui algos liekasi tos pačios, kaip nutarta ant 19 Seimo.

14. Apšvietimo reikalams Lietuvoje paskirta \$500.00 iš tautišku centų, kurie turi but nusiųsti L. S. D. P. į „Darbininkų Balso“ redakciją ant vardo p. J. Lizdekos laike vieno mėnesio.

Ant to užsibaigė šta sesija 6:00 val.

Sesija VII.

Prasidėjo 26 Gegužio ant 8:30 val. ryte. Peršaukus delegatų vardus tapo skaitytas pirmesnių dviejų sesijų protokolai, kuris tapo priimtas su mažu pataisymu.

15. Nutarta nedaryti jokių permainų kuopų pasilaikyme ir palikti po senovei.

16. Nutarta, kad vaikų skyrius būtų paliktas ant to paties pamato, kaip pernai buvo, teipgi, kad būtų išdrukuotos jiems mokečių knygelės, prie kurių bus pridėta ir lapelis konstitucijos.

17. Nutarta atspausti aplikacijas priėmimui sąnarių kurias sutaisys Centrališkas Komitetas ir išsiuntines į kuopas, o kartu ir persikėlimo kortas dėl sąnarių, persikėlančių iš vienos kuopos į kitą, ką teipgi parupins Central. Komitetas.

18. Nutarta, kad jokia kuopa nerinktų sau delegatą neprigulintį prie jų kuopos.

19. Nutarta, kad visoki raštai reikalauose Susivienijimo arba sąnarių Susiv. Liet. Am. osmane būtų talpinami su vardu ir pravarde autariaus; kitaip organas neturi tiesos talpinti.

20. Nutarta, kad apmokėjus visokius išėjimus tautiškais centais, likusius paskirti mokslaeiviams į „Aušros“ draugystės fondą.

21. Nutarta, kad telegramai literatiškai būtų apdirbti per Centr. Sekretorių.

22. Nutarta, kad Centrališkas Komitetas atliktų visus reikalus kaslink lietuviškos rubrikos, suraše liaudies Suv. Valstijų 1910 m. pagal p. Artojaus užmanymą.

23. Nutarta, kad sąnariui antros kuopos, p. J. Juozupaičiui, Centrališkas Komitetas užmokėtų prigulinčią mokesį dėl provos reikalų.

24. Nutarta, kad prapuolius ženklelius ant pašto vertės 11 dol. S. L. A. priima iškadą ant savęs, o išteisina kasierių.

25. Nutarta pargabenti knygas ir liekanas parodos Amerikon ir patalpinti atsakančioje saugioje vietoje po priežiūra Centrališko Komiteto ir knygininko.

26. Nutarta, jog mokesčiai ir posmerinė liekasi ta pati, po senovei.

27. Laiškuose su linkėjimais 20 seimui tapo prisiūsta \$44.14, kurie tapo pavesti mokslaeivių fondui.

Sesija VIII.

28. Nutarta, kad pavieniai, gyvenanti Lietuvoje arba kur kitur, už Amerikos rubežių, nebutų priimti į Susivienijimą Lietuvių Am.

29. Nutarta, kad kiekvienas svetimtautis, turėdamas šeimynišką susirišimą su lietuviais gali būti priimtas prie S. L. A.

30. Nutarta, kad pasibaigus kasieriaus kaucijai nauja visada būtų jau padaryta.

31. Nutarta, kad Centrališkas prezidentas gautų kelionės kaštus, važiuodamas ant Seimo, iš kasos S. L. A.

32. Nutarta, kad Centrališkas Komitetas prašytų pas kuopas, prieš ateinantį Seimą, kad kuopos rinktų į delegatus ypatus, kurios priguli prie bent kokių S. L. A. komisijų, ir tuomi išvengtų kelionės kaštų komisijų sąnariams.

33. Nutarta, kad naujas kasierius užsistatytų kauciją kuogreičiausia po Seimui, ir kad priimtų mokesčius nuo kuopų tuojaus po seimui.

34. Nutarta, kad protokolas patilptų „Vienybėje Liet.“ arba organe S. L. A.

35. Nutarta, kad „Vienybė Lietuvių“ pasiliktų organu ir ant ateinančių metų.

Nutarta užmokėti:

M. Valentinavyčiui provos reikaluose, keliones ir praleistas dienas \$33.95

M. Valentinavyčiui kelionė ant seimo už 5 dienas \$25.20.

F. Paseckui už kelionę ant seimo ir 5 dienas \$25.20.

Dr. J. T. Želvienei už vertimą visokių raštų į anglišką kalbą reikaluose provos ir kelionės \$75.00.

Keturiems peržiūrėtojams kasieriaus ir sekretoriaus knygų pirm seimo už 3 dienas po \$2.50 viso \$30.00.

Už plunksnas, juodylą, popiėras laike seimo 23ct.

V. Ambrocevyčiui, sąnariui išėmimo Vištalia, už kelionę ant seimo, išduoti raportą ir 3 dienas \$2.50 viso \$11.95.

J. Kazakevyčiui, kasos globėjui reikaluose kaucijos, ir praleistas dienas \$14.95

J. Kazakevyčiui, už keliones reikaluose provos su S. L. R. K. \$13.50.

J. Tareilai alga, seimo ženkleliai, markės, kelionė ant seimo ir 4 dienos \$140.01

J. Juozupaičiui iš Forest City, Pa. už kelionę provos reikaluose \$4.00.

T. Paukščiui markės, expresai, telegramai \$36.90.

T. Paukščiui už dingusius ant pašto ženklelius apmokėti \$11.00.

T. Astramskui, S. L. A. sekretoriui, markės ir algą vieno kvartalo \$119.05.

F. Matulaičiui ir Šunskiui už sekretoriavimą ant 19-to seimo užmokėti po \$10.00 viso \$20.00.

M. Mazeikai užmokėti kaštus, pakeltus laike seimo, kvietkas ir kitus daiktus \$1.60.

Naujai išrinktas Centrališkas Komitetas Susiv. Liet. Am.

Prezidentu — Jonas Tareila,

824 Bank str. Waterbury, Conn.

Vice-prezidentu — Vincas Lukoševyčia,

Shenandoah, Pa.

Sekretorium — J. Zemantauckas,

39 W. Porter str. Waterbury, Conn.

Kasierium — Jonas Skritulskas,

26 Broad str. New Britain, Conn.

GLOBEJAI KASOS:

Vincas Simanavyčia, 75 Grand, str.

Brooklyn, N. Y.

Vincas Ambrozevyčia, 178 Ferry str.

Newark, N. J.

Knygius — M. Paltanavyčia,

52 B. str., So. Boston, Mass.

Nutarta laikyti XXI Seimą Chicago, Ill.

Seimo Kom. { Prez. A. P. Tabor,
Skr. M. Paltanavyčia,
Skr. P. Mikolainis.

Ar augs Socijalistu Partija?

Partija augs didinsis bujos ir drutinsis. „Kova“, Partijos laikraštis, kas sykis gerinsis su savo raštais ir laikui bėgant pasidaugins didesnis skaitlius skaitytojų, tai pasididins ir laikraštukas. Dėlto jisai turėtų rasti kiekvienoj stubelėj vargšo darbininko.

Lietuvių Socijalistų Partijos Amer. per savo 1 Seimą atsibuvusį Newake, N. J. 21 d. gegužio, pilnai išreiškia savo norus kas link lytimosi unijų, klerikalų ir politikos. Skaityk num. 3 „Kovos“. Mūsų Partijos 1 seimas paragrapucse 1—2—3—4 aiškiai parodo, kad šita partija nekovoja nė su unijoms, nė su klerikalais, bet su visa gauja begėdiškų kapitalistų. Tiktai apgailėtina, kad tos Partijos kuopos, kurios nepriklauso prie Laisvamanių Susivienijimo neatsiuntė savo delegatų; ant popieros parašyti nutarimai tiek nesveria, kiek delegatai. Tiktai šios yra klaidos L.S.P.A.: nereikėjo daryti nė jokį susirišimą su L.L.S. seimais, reikėjo nutarti busiantį seimą ar Baltimore, Md., ar Pittsburg, Pa. ar Chicago, Ill., kur yra didelės lietuvių kolonijos ir tos aplinkinės žmonės būtų geriaus gavę progą susipažinti su L. S. P. A. mieriais. Teipgi klaidingai į centrališką organizatorių perstatę J. O. Širvydą, (tik-gi tasai draugas aprinktas už redaktorių ir už gaspadorių paprastų reikalų vedime „Kovos“). Tai aišku, kad mes neturime gerų organizatorių mūsų partijos reikalams. Nors draugas J. O. Širvydas gana yra atsakantis tam reikalui, bet būdamas užimtas artymensniais reikalais laikraščio „Kovos“, negalės keliauti po lietuviškas kolonijas su organizavimu lietuvių — dėl neturėjimo laiko.

Seimo prezidentas J. Naujokas (kurį laisvamaniai išsirinko į Centr. Kom. už prezidentą) ir gi neturėjo tiesos teip išmėtinėti buvusiam organizatoriui K. Rutkui. Kad niekas neprašė ir neliepė Rutkui, kad jisai leistų savo uždirbtus centus ir laiką šešių mėnesių, be jokio sau atlyginimo (beje dirbdamas prie rinkimo raidžių gavo šoki tokį prasiimtinimą per du mėnesiu laiko). Tai vien galima ištarti Rutkui ačiū, už jo propagavimą socializmo tarp lietuvių ir galima sakyti, kad Rutkaus lapeliai daug palengvino suorganizuoti partiją!

Socijalisto Vaikas.

In visus.

Pradėsiu savo straipsnelį su šauksmu: „Į mokslą!“ Be mokslo nėjoks žmogus negal doriai gyvent ant žemės, be mokslo žmogus panašus yra į laukinį, kurio visi siekiai: kovot už kasdieninį buvį. Tai mieli broliai, jeigu n. es nenorim but laukiniais, turim kaip galėdami su visoms pajiegoms eit prie mokslo; kuris mums suteiks visas paslaptis, kas yra mums nežinoma. Bet gyvenant ant tos žemės, prislėgtas visokių siurbėlių-skriaudikų, žmogus suspaustas dvasioj viską prakeiki! vien tik rupinies apie savo kasdieninius reikalus.

Dėlko mes taip turim kentēt ir nešt tą sunkią našą ant savo pečių? Numeskim tą našą! Bet kas mums padės numest, kad mes patįs nežinome kaip, nes esam neapšviesti.

Tad kreipkimės prie apšviestėsiu. Jūs apšviestunai, padėkit mums tą sunkų jungą numest! mokijkit mumiš, nesitolinkit nuo mūsų, aiškinkite kiek galėdami mums mūsų nesupratimą; tada su pagelbajusų, gal ir mes pabusim iš to tartargiško miego; pakelsim savo galvas augštyti, ir sušuksime: „Šalin siurbėlės, šalin skriaudėjai!“ Bet anaipol, mūsų apšviestunai nenor mums padėti, tolinas nuo mūsų, nenor tarpe mūsų gyvent. Ir jeigu taip toliau jie darys, neparodys mums tikro kelio, paremtę ans mokslo pamatų; tai mes vėl per metų eiles paliksim teip-pat laukiniais, ir kėsime vien vargą, vargą ir vargą. Ir teip: jeigu mes norim žmoniškian gyvent, tverkimės už mokslo kas gyvas galįs! Pameskim klausėtu, kurie nor mus laikyti amžinoj tamsybėj! Imkim į ranką moksliskai-pamokinančias knygas ir laikraščius, ir skaitykim su atyda, ir tada pamatysim, kas mūsų siurbėlės, o kas prieteliai, atskirsim gerą nuo

blogo. Sukrusim tada visi kas gyvas į darbą, ir dirbsim sujungtom pajiegom, išnyks vaidai, gyvuos broliška sadara. Ir tada be abejonės sulauksim laimingos ateities.

Pabėgėlis.

Isz visur.

Maskolijos valdzia andai atsiantė Sąvienytų Valstėių valdziai padavadijimą, apie laisvę įvažiavimo Maskolijon su amerikiskais pašpartais žydams, kurie pirmiau buvo Maskolijos pavaldiniais, o dabar yra Amerikos valstiečiais.

Ikšiol tokių neįleisdavo į Maskoliją.

Dėlei paplaidinimo dinamitu Eewardsvillėj bažnyčios, tapo nužiurėtas ir arėstuotas kaip kaltininkas Juozas Komeski(?), lietuvys(?).

Japonijoj ir buvo žemės drebėjimas. Nemažai yra pragaištės ir prazuvusių žmonių.

Paryžiuje andai pasimirė milijonierius Alfonsas Rotšildas, gimęs 1827 m., didžiausias piniguočius visam sviete ir gabiausias tarp visų Rotšildų pinigų žarstytojas.

Tarp kito ko pragarsėjo ir tuomi, kad parupino Prancuzijai 5 milijardus frankų užsimokėjimui Prusams kontribucijos po pralaimėtai karei Prancuzų su Prusais 1870-71 m.

Berlyne dabar vieši didelės parodos ir ceremėnijos iš priestasties vestuvių sosto įpėdinio kaizeriuko, su kunigaikščiuote Cecilija Meklemburg-Schwerin. — Vieną dieną visokiose gatvinėse parodose tapo sužeista net 500 žmonių nuo didelio minios trukšmo ir nuo saulės spindulių užgavimo.

Tai gi, o da sako, kad tik senovėje žmonės aukaudavosi ant garbės savo balvonų-dievačių...

Katalikiškuose laikraščiuose patilpo žinutė iš Rymo:

Popiežius suteikė (!) smarkų papeikimą keliems Sicilijos, Prancuzijos ir Ispanijos vyskupams; teipgi pora vyskupų Meksikoje ir Pietinėje Amerikoje gavo pagrasinimą. (Už ką?)

Plymouthė apsireiškė rauplės. Apsigynimui nuo jų greitai tapo įtaisyta kvarantana.

Vyriausias vokiečių ministeris—kancleris Buelow gavo nuo ciesoriaus kunigaikščio titulą.

Delcasse, Prancuzijos užsienio dalykų ministeris, atsiskakė nuo tarnystos. Tas žingsnis, sako, negerą įtekmę padarė ant Prancuzijos reikalų link Maroko. Vokiečiai pelnę diplomatišką pergale.

Tarp visų Prancuzijos ir Anglijos miestų yra įtaisytas telefonas. Pirmiaus telefonas buvo tik tarp Paryžiaus ir Londono, o dabar susikalbėti per telefoną gali visi Prancuzijos miestai su Anglijos miestais.

Jaroslavo (Maskolijoj) pasimirė žinomas tiesų žinovas etnografas Eugen. Jakuškin, sunus dekabrismo Jono Jakuškinno.

Juodkalnyje ir Albanijoje, ant Balkano pussalio, buvo didelis žemės drebėjimas. Ypač Skutare, Albanijoj, daug padarė blėdies, nes apie 500 namų sugriovė ir 200 žmonių tapo užmušta arba sužeista.

Flint, Mich. Berzelio 8 d. buvo čia apvaikščiojimas pradedamo statyt valdiško namo. Vice-prezidentas, Fairbanks, laikė prakalbą. Tuotarpu prisigrudo prie jo tulas James McConnell ir išsitraukęs revolverį norėjo šaut į vice-prezidentą. Bet jį detektyvai sustabdė ir areštavo.

McConnel prisipazino esąs anarchistu, ir Fairbanksą norėjęs nudėt už tai, kad tas esąs priešininku darbininkų kliašos.

„Novoje Vremia“ rašo, kad anglams kolionistams Kaukaze gerai sekasi. Jie varo naftos, vario ir makgano pramonę, teip pat pirkliauja ir giriomis. Kaspijos naftos sindikato galva—pats Čemberlenas, (Anglijos ministeris) turėdamas savo rankose Kaukazo telegrafa, gali pranešti anglams svarbias ir slaptas žinias.

Reikalingas geras kriau

čius, gerai mokantis siuti kotus. Mokėstis 50 dol. ant mėnesio per visą metą. Kurs nemoka gerai siuti kotus, tegul nė neatsisaukia.

Mr. P. J. Kelley,

Bluefield, W. Va.

PAVASARIS.

Šilta pavasario saulelė

Jau darbau ragina visus.

Gojaliuos čiulba jau paukšteliai

Praleidę tuos žiaurius šalčius.

Ir upės jau atgiję kliokia;

Jau nēr jose kietų ledų...

Vėjaliui pučiant gėlės lenkias

Ir pilnas ors šviežių kvapsnių.

O kaip gamta toji maloni!

Gerėčiaus jaja visada,

Kad ne tas rusius Kovo šauksmas,

„Kovok, kovok su skriaudiku“.

Mėnuktis.

Lietuviu tauta

senoveje ir szia dien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

ANTRAS TOMAS.

(Tasa.)

Vokiečiams buvo tekusi piet-vakarinė dalis Kuršo, augš-
tutinis Kuršas ir dalis Žemaitijos — tai gi reikėjo vėl vienyti
Lietuv-Latviją! Vokiečiai sumonopolizavojo pirklybą ant ze-
mutinio Niamuno, kada pastatydino pylį Memelsburg. Ir dau-
giaus pylių jie įkūrė, kaip Georgenburg Zemgaliuose ir kele-
tą Kurše. Žemaičiai buvo sukilę po vada smurtaus Alemanio,
trokšdami valnybės, bet 1257 m. tapė ant dvejų metų sutarta
stova ginklų. Kuršiams vienok bėgant į Žemaitiją nuo prie-
spaudos kryžickų, pats karalius atbrzdėjo, idant ant vietos
iširti stovį dalykų¹⁾; tad pasakoja, Trainatis perstatęs karaliui,
kaip vyliugiškai kryževiai atėmė nuo jo viešpatystes, Prūsų
ir Vidžemį, ir kaip liudna gali buti visa tautos ateitis, padali-
nus viešpatystes spēkas, o vėl kaip druta butų Lietuva susi-
telkus kruvon visiems sagentainiams, jeigu tik karaliui rupė-
tų visų nepriegulmybė! Karalius nuomonėms Trainačio prita-
rė ir ištikimoms ypatoms pavedė slapta veikti prieš Vokiečius,
nežiurint į jo žmonos verksmą ir išmėtinėjimą.

Perėjus sątaikos laikui, Žemaičiai Vokiečius sumušė pas
Skuodą ties Šventupe. Sukilo teip gi Žemgaliai, idant nusi-
kratyti nuo vokiečių jungo, tik Kuršiai laikė pusę vokiečių.
Neužilgo po tam Žemaičiai (sako po karaliaus vada) vokiečius
labai skaudžiai sumušė pas Durbės azerą, netolymais pylies
Durbės, 13 d. liepos 1261 m. Čion krito magistras Burchard
v. Hornhausen, zokono maršolas ir guvus senas kareivis Hein-
rikis Botel, Švedų kunigaikštis Karolis, perkrikštas Sklodos
iš Kydenovos, Pamežanas Macho, sunus Pipino ir daugybė
kitų kiltesnių kryževių. Ypačiai daug prisidėjo Kuršiai, iš
pasalų vokiečiams sukipsdami iš užpakalio, kam vokiečiai ne-
žadėjo išvalnyti jų suiminius. Tur-but vokiečių praloša buvo
didelė, kad Voigt rašo šiteip: „Vos pergalė pas Durbę buvo
laimėta ir bagotas grobis drabužiuose, arkliuose ir ginkluose
paimtas, kaip neprietelius pamasintas šokosi persekioti bėgan-
čius po gires; o baimė (vokiečius) apėmė teip didelė ir tokia
nuoganda, jog ganėjo keletos Lietuvių sumušimui keletos šim-
tų žmonių zokono, bėgšte pavytų. Niekur nebavo atspirties;

1) Kryževiai rengėsi statyti ant Žemgalių rubežiaus pylį Durbę
Gorgenburg; ta vieta guli ant Žemaičių žemės, Karšavos valsčiuje, ir per
užrašus prigulėjo zokonui. Lietuviams tai nepatiko. Ir vos mistras Bur-
chardas į pylaitę įsodino įgultinę, tuojau ant karaliaus žemės, prieš anąją,
išdygo lietuv'ška pylaitė su liet. įgultine. Tai, sako, buvo ženklas prisiar-
tinančio susikivirčijimo su zokonu.

Veikiai po to, kaip karalius buvo aprašęs visą karalystę kryževiams,
Trainatis pasiuntė į susiedišką pagonų dar šalį pirkinius ar gal karišką pa-
dargą. Kryževiai, po priedangą, kad bullė draudžia pagonams duoti pa-
gelbą, paglemžė vežimus. Trainatis veltui protestavojo zokonui, potam
kreipėsi prie Mindovės (anot kryževių seno akto). „Pastojai krikščionių,
susiderinai su jais, o pažiūrėk, kokia draugyste jie mums atmoka“. Min-
dovė reikalavo, kad kryževiai atiduotų užgriebtus daigtus, bet nė visų, nė
vėliaus reikalautes pusės, zokonas gražinti neapsiėmė. Tai galėjo buti prie-
danga dėl susibarimo su zokonu. Regimai Mindovė dėl pervedimo savo
užmanymų panaudojo apsukrųjį Trainatį.

zokono pylis pačios pereidinėjo į rankas neprietelių, ant pir-
mo pareikalavimo; rodėsi, kad šiadien viskas dingso dėl kry-
ževių”.

Tačiaus Mindaugni nesinorėjo su visu išnaikinti vokiečių
zokoną, ir todėl jis vos leido pustyti pakraščius Priegliaus, o
negynė pylies Sintelio, kur vokiečiai iškirto Lietuvius ir Kur-
šius, ir Assebotės (Asenfot), kuri vokiečiams pasidavė. Teip-
gi kelionė į Vidžemį buvo silpna ir vaisių neatnešė. Matomai
Mindovė norėjo taikintiesi su kryževiais, kurie dabar skleidė
po Europą negirdėtas paskalas apie karalių. Galop 1261 m.
Trainatis atvyko pas karalių vedinas paslus nuo tautos, ir
prašė, kad išguitų vokiečius iš Vidžemio ir suvienytų sagen-
tainius po savo valdzia: Kuršą, Žemigalą, Latviją ir Prusiją
pridėtų prie savo karalystės, ir kad gražintų atgal senąją reli-
giją ir senąją tvarką: juk skriauda karaliui prigulėti esą, nors
ir nuo pirmutinės galvos ant svieto! Mindovė tad paliepė ku-
nigus ir užrubežės ricierius pasodinti po sargyba, vyskupą
Kristijoną pasiuntė į Rygą, ir pavelyjo viešai aukauti Perku-
nui bei šalies dievams. Surinkę kariumenę, Lietuviai įsiveržė
į Vidžemį ir pasiekė Cėzius (Venden) 1262 m.; bet Novgoro-
dėnai neėjo į pagelbą ir Latviai nesiskubino sukilti. Tad Min-
dovė sugrįžo namon ir atleides kariumenę, pradėjo slaptas ta-
rybas daryti su Vidžemio magystru Verneriu, regimai gailė-
damasi padarytų zygių, ypatingai karalienei Mortai rugojant.
Juk ir teip Mindovė krikščionių nepersekiavo nė jų bažnyčių
neardė. Negana to. Pats Mindovė, derybaudamas su kryžei-
viais, pranešė, kad jo brolevaikiai ketind užgulti ant Vidže-
mio. Ir iš tiesų Trainatis suvienijo savo Žemaičius su kariu-
mene Tautivilo Vitebske, pribuvo teip gi Novgorodėnų ir ki-
tų Rusų pagelba. Talkininkai apgulė Terbatą, miestą įėmė ir
apgrobę nudegino. Kryževių kariumenei prisiartinant po va-
da Vernerio, Rusai sugrįžo namon, o Trainatis patraukė prieš
Pernavą, ir miestą iš padugnių suardęs, traukė ledu jurių na-
mon. Vokiečiai pastojų kelią pas Dauguvgrivą ir, nors Lietu-
vius ant ledo mėnesienoje apveikė, bet patys daug kareivių
nėtekę, negalėjo toliaus įžeisti grįžtančių Žemaičių. Už tatai
vokiečiai iš Kuldigos apgulė pylį Lasen varu įėmė ir įgultinę
išpjovė, pylį su žeme sulygino; potam Merkės pylį Žemaiti-
joje ir kitą, Grobinę, nudegino. Tos mat pylis kliudė Rygos
vokiečiams žemės keliais susinesinėti su Kuldiga ir Memeliu.
Liko dar Kretinga, kurią vokiečiai užpuldami susitiko su ka-
riumene Trainačio ir tapo paveikti, tačiaus nepoilgą pylį
per pasalumą paėmė. Tad iš Ampylės pati įgultinė nusigan-
dusi pabėgo į Šalaujus. Vokiečiai gi į Memelį sugrudo didelę
įgultinę, ir iš čion pustyjo artymas aplinkes Kuršo ir Žemai-
čių. Iš tų dalykų galima saprotauti, kad Trainatis savo dėka
užlaikė kareiviją Žemaičiuose nes karalius Mindovė, iki mirė,
nepertraukė draugingų prietikių su vokiečiais. Mindaugas gi
suderėjęs sątaiką su vokiečiais, stengėsi nuramdyti žmonių
sujusimą ir masino prie taikos užsiėmimų ir prie pirklybos,
ypačiai Vilija, Niamunu ir Dauguva siuntinėjo javus į uostus,
iš kurių Lietuvon gabeno druską, geležį, gelumbę ir kitus pir-
kinius. Vasaros laike 1262 m. jis išsirengė keliauti į Romą,
kur susitaikė su popiežiumi Urbonu IV ir pažadėjo rupintie-
si apie veikesnį praplatinimą katalikystės savo žemėje, net
tarpe stačiatikių Rusų, prašydamas kunigų iš Lenkijos, mo-

kančių sloveniską kalbą¹⁾.

Mindovei sugrįžus iš Romos, nepoiligam karalienė Morta pasimirė (1263 m.) ir karalius pasikvietė jos seserį, Daumantienę, dėl auklėjimo dviejų mažamečių sūnų, kaip buvo vėlyjusi mirštanti karalienė. Daumantienė vaikų pati neturėjo ir apsigyveno karaliaus dvare, už ką labai įtužo jos vyras, Nalšėnų kunigaikštis Daumantas.

Tuom tarpu buvo įvykę nesutikimai su Romanu, kunigaikščiu Briansko, ir karalius tenkinti pasiuntė kariuomenę, prie kurios liepta buvo Daumantui su savu tuntu pristoti. Rūdos Daumantas ištraukė į lauką, bet kelionėje atsiskyrė nuo armijos ir pasuko į kitą pusę. Romanas, nors iš nejučių užklyptas laike savo dukters Olgos sutuoktuvį, vienok Lietuvos atspyrė ir privertė grįžti atgal. Nepasekmė Lietuvos, bent iš dalies, prigulejo nuo atsitraukimo Daumanto.

Daumantas, privengdamas papykio karaliaus, keliavo į Žemaitiją pas Trainatį, kurs, kaip užsidegęs stambeldys, su paslanka pristojė ant suokalbio prieš svyruojantį karalių, kurio dabar nė Rusai nebemėgo už rėmimą katalikystės. Prie suokalbio prisidėjo ir Gerdenis, sunus Dovydo, pusbrolio Mindovės. Rudenį 1263 m. karalius medžiojo pusčiose Žemgalių ir Lietuvos, link Dauguvos besitraukiančiose. Suokalbininkai po vada Trainačio ir Daumanto užgulė 12 d. rugsėjo nakties gudume ant karališko šėtro, ir nugalabyjo karalių su jo dvejatu sūnų: Rukliu (Heinriku) ir Rėpiku arba Gersčiu (Andriumi). Ostap Konstantinavičius, artimas paviertinis karaliaus, pabėgęs bajoras iš Riazanijos užvedė užmušę jus ant savo valdymiero, atiduodamas į rankas žmogžudų. Kunas užmušė karaliaus tapė palaidotas Eglionėje, pa-Dauguvyje, tur-but netolymais vietos, kur tapė nugalabytas.

Nežiurint ant pragaišies paties Mindovės, jo įsteigta Lietuvos valstija paspėjo ganėtinai sudrutėti, teip, jog ji nenupuolė nė tarp varžynių, kilusių po jo mirties. Suokalbininkai, nuobodžiausieji Mindovės saivaldyba ir užmušę jį už pastangas saivaldybos ir katalikystės dėlei, tuojau ano nelikus skubinas užimti viršvaldystą plačios lietuviškosios viešpatystės. Tarpe užmušėjų Mindovės įvyksta smarki kova ne už savistovumą skryčių, bet kova skryčių valdymierų dėlei paglemzimo sau sosto didžiųjų kunigaikščių.

Iš tikro sunku yra nupiešti pobūdį Mindaugo, nes juodos apšmeizos pasipylė ant jo ypatos, teip iškilmingos reikalnos tautos. Krikščionys apie jį sprendė pagal savo nuožvalgą; tačiau Lietuviai gali tikėtai gerėti su juo kaip rimtu viešpačiu savo gdynės. Niekas niekadės sunkesnėse aplinkybėse gyvenimo laimingiaus iš pinių ne šikivinkliojo. Jame vienyjosi didelis smurtumas su dideliu akylumu ir įstabinančiu paskantrumu. Per dešimtį metų lenkti sprandą, idant vienuliktą-

1) Anot Kraševskio toji kelionė į Romą yra tik pasaka. 1263 m. ant vardo Prandotos, Krokavos vyskupo, išleistoji bullė, kuri liep'a jam rūpintis atversti Lietuvą ir apkrikštytuosius jau net pagal rusiškąjį rytiečių įmonį, nėra liudyjimų, buk Mindovė buvo vėl sugrįžęs prie pamestojo tikėjimo ir keliavo į Romą pats įieškodamas atlaidų ir palaiminimo. Bullė galėjo buti lengvai suprastinu ir natūrališku atsitikimu skundų, einančių prie apaštališkos sėdenės nuo kryžievių nedraugų, kurie, versdami visą kaltę ant zokono, perstatinėjo Mindovę ne tiek neprieteliu kriaus ir tikėjimo, kiek neprieteliu labiaus zokono. Iš to teip-gi kryžievių popierose užėiami liudytojų išpažinimai, kuriais zokonas turėjo Romoje teisintis, apskūstas budamas, kad Mindovę privertė prie apostazijos

mę sukurstyti visus Prusus, Jatvius, Latvius, Žemaičius ant išvadavimo Lietuvos, ne jeib-kas mokės ir išgalės. Iš apgulto Novogrodke ir pergaleto per Rusiją kunigaikštėlio tapti valdymieru visos Lietuvos, pergaletoju pas Durbę, zenklina nepaprastą gabumą ir pajiegą. Užmetamos piktadarystos galėjo įvykti, bet galėjo teip pat gerai neprieteliai pramainyti ant neapkenčiamo jų priešgynos. Nors ir Ringaudas daug padaręs yra, tačiau nė aplinkybės nė darbai neiškėlia jo teip augštai galdynėje rasi didelio išsiplėtojimo ir galingumo Lietuvos. Niekas geriaus neperstato visą liaudį kaip Mindaugas, ans karžygys stambeldystos, kurs darba, dorybėmis, klaidomis labiausiai pažymina anų laikų Lietuvį. Todėl nė apostazija nuo tėvų tikėjimo neatplėšė Lietuvos nuo jo. Priiminėjo krikštą žmonės, jausdami, kad po juodų metų teks grįžti prie senovės dievų. Kad pašaukė prie ginklo, niekadės žmonės jam nesipriešino, niekadės nestokavo kariuomenės; neapkenčė jo vien kunigaikščiai, kurių valdžią siaurino, naikino. Valandoje patarojo vyliaus, ne Lietuvys išdavė jį į rankas suokalbininkų, bet svetimtautis.

Apgultas Novogrodke dar bairus jis buvo Danieliui, kurs užėmęs veik visą lietuviškąją Rusiją, dvejojo artintis prie jo sostapylės, bijojo ją paversti. Totornai niekadės ant jo nesikėsino užgulti, velyk su juo mi sadoroje gyveno.

Ilgas nešimas kryžievių jungo išaiškinti duodasi tik apsvarstymu tojo pasekmių. Ans nudavinėjimas, kurį chronikos liudyja, turėjo ant akies atsivalnyjimą pirma nuo Rusijos, potam nuo savų giminačių, pasistengiančių dalintis su juo mi valdžią. Kada pasijautė sudrutėjęs esąs, sviedė į akis kryžieviams lyg apjuoką — paskutinį padovanojimą visos Lietuvos, idant už valandos padrebinti visą Prusiją ir Kursą, atsikeršinant už pažėmiuimą. Tokiu tad buvo ans didis vyras. Įveidintojas Lietuvos galdynėje jos veiklumo, kurio mirtis turėjo suvienytą viešpatystę pavesti ant draskymo nenuoramoms, ir pagramzdinti į ilgą netvarką, negaudams smogiant be skaičiaus. Teip maž-daug sprendžia apie jį Kraševskis, ir, rodos, teisingai.

Nelikus Mindovės, *Trainatis* (1263-65) jo turtus paskyrė užmušėjams, o pats Kernavą užėmęs savais kareiviais apšaukdino didžiu kunigaikščiu Lietuvos ir Rusijos, ir Kernavoje tapė atliktos viešos aukos ant aukuro Perkuno. Tokiu būdu *Trainatis*, valdymieras Žemaitijos ir šalininkas stambeldystos, tapė vadu lietuviškos os partijos. Vadu priešingos partijos buvo Polocko kunigaikštis Tautivilas, seniai jau apsikrikštyjęs, ir susirusinęs; tasai neprigulejo prie suokalbininkų ant gyvasties Mindovės ir rėmėsi ant sudermių su Novgorodu ir Pleskava. Tomdvim partijom dabar parsiejo susikirsti už pasidalinimą tėvonijos Mindovės. *Trainatis* per paslus pakvietė iš Polocko Tautivilą ant dalybų, kurs dabar susizinojęs buvo su pasislėpusiu Mindovės sunumi — Valstinjaku. Kad Tautivilas pradžioje 1264 m. atkako į Kernavą su bajorais ir jaunuomene Polockėnų, suvilotos per tulą savo bajorą Prokopą, jis nepoiligam tapė nuzurdotas, o Polocko bajorai tapė apkalinti. *Trainatis* privertė Tautivilo sūnų, Augustą, begti iš Polocko į Novgorodą, ir tasai neužilgo galą gavo Pleskavoje valstiečių pamišime; tad Polockas priėmė *Trainačio* atstovą, ir *Trainatis* be sutrukdymo įsviešpatavo valdynėse Mindaugo.

(Toliaus bus.)

Lietuvyiskas Dieninis Laikrasztis.

Kad Amerikoj, ne tik didesnės tautos, turi dieninius laikraščius, bet ir mažiau skaitlingesnės kaip tai: Čekai, Krovatai, Slavakai, Lenkai net septynis, tad kodėl mes Lietuviai negalime turėti?

Už tai aš dar su dviem draugais pasiryžom išleisti „Lietuvišką Dieninį Laikraštį“ ir tad kad ne tik sparčiau gaivyt tautystę, bet ir visoms užrubežinėms ir Amerikos dieninėms žinioms pasidalyt.

Dėlto kuris linki matyt ir apturēt, tą laikraštį užprašomę prisiųsti savo adresą, rašydami:

J. Naujokas & Co.
Box 157 Madison Sq.
New York, N. Y.

Susirinkimai.

Spring Valley, Ill. Draugystės Sunų Lietuvos Didvyrių susirinkimas atsibus 25 dieną Berželio 1905, 2 valandą po pietų ant salės M. Mažeikos. Teiksītės visi sąnariai susirinkti. Dr. sekr. *J. Danilauckas.*

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo draugų: Ziganto M. Tamošiuo ir Selvestro Kačionio, paeinančių iš kaimo Niebrų, Jezno val. čiaus, Trakų pavieta, Vilniaus gub. Selvestras Kačionis daugiaus kaip metai išvažiavo iš Baltimorės. Jie patys ar kas kitas prašau atsiųskit ant šio adreso:

Kl. Aleknavyčius,
No. 109 Penn str.
Baltimore, Md.

Didelis Pasilinksminimas

Passaic, N. J. Dr-tė šv. Jurgio parengia 3-čią metinį Lietuvos Pikoiką, subatoj 1 Liepos (July) vasarinėje salėje ant 82 President str. (kampas Dayton ave.). Prasiđės ant 2 val. po piet, trauksis lyg 1 nakties. Įžanga 25 cent. Muzika kuopnikiausia — iš Karaliaučiaus. Nuosrdžiai užprašom kuoskaitlingiause susirinkti visus lietuvius ir lietuvaite, kaip vietinius, taip ir iš aplinkės.

Komitetas.

Adrisai

Centr. Revoliucijo-Salpėjų Komiteto:

1. Dr. A. Bacevyčius, pirmsėdis
187 Ferry str. Newark, N. J.
2. J. O. Sirvydas, sekretorius
412 Siegel str. Philadelphia, Pa.
3. Dr. J. Šliupas, kasierius
328 Federal str. Philadelphia, Pa.

Patarėjai: 1. J. Naujokas
Madison Square, Box 157
New York, N. Y.

2. J. Baltrušaitis,
224 E. Main str. Plymouth, Pa.

Pirma Didelė Ekursija Pittston, Pa.

Ant Harweys Lake parengia šv. Juozufo draugystė iš Pittston, Pa. utarninke 20-tą dieną Berželio 1905 m. Viena iš dailiau-ųjų vietų dėl piknykų, ten yra puikus sodas ir visokių kitokių zoboyų, puikus azėras ir ant jo puikus garlaiviai, važioja žmonės. Norėdami linksmi laiką praleisti tą dieną, atsilankykit ant Harweys Lake kuri tai geriause dėl gavimo šviežio oro kaip mažiems taip ir suaugusiems.

Prie vandens sergantiems atgaut sveikatą. Mazikantai bus iš Berlyno kur palinksmins visus kurie pribus. Užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaite kaip iš Pittstono taip ir iš aplinkės.

Draugystės KOMITETAS.

Naujiena, naujiena!

Lietuviai ir lietuvaite pas savo, duodu žinoti, kad aš padarau dėl jus pikocierių spilkas ir atmaliovoju 12 pikocierių už \$2.00, už 6 — \$1.50 ir į žiedą įdedu pikocierį už \$1.00, ir kas norite dailų peilį į kšėnių tai aš padarau su jus pikocieriu, vardu ir pravarde, kas norite peilį tai prisiųskite \$1.50 ir pikocierį, o kas norit spilkos, tai prisiųskite \$1.00 ir pikocierį, dėl platenės žinios prisiųskit už 2 centu Stempą, o aplaikysit daugiau žinios apie viską ant šio adreso:

Joseph Shupalla,
Box 134, Shenandoth, Pa.

Didelis paveikslas.

Zingėdus, pilnas laisvos mislies ir satyriskas — Pobiedonos'o misijos ir caro kailį dyryjantį per japoną, galima gauti su prisuntimu už 10ct. stampoms, r šant J. Naujokas, Madison Sq. Sta. 157, New York, N. Y.

Antanas Staszauckas,

Laikau puikioje vietoje Saluną, užsikank skaniausias gėrimus ir kvėpėdus Cigarus. Lietuviams nepamirškite atsilankyti pas savo viengantį. No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.

Scalp Specialist.

NAUJAUSIAI IŠRASTOS MEDICINOS: Naujausi mūsų vaistai yra pasekmingiausi, gydo daugybę ligų Plaukus tikrai ataugina, slinkimą pleštaną, papuokus ir daugel kitų ligų su naujaisiu budu Radikal gydymas. [Laboratory: 313 Bedford ave.] Parašykite pas:
Prof. J. M. Brundza, New York & Brooklyn.

Pasarga sergantiems vyrams.

Visi šiandieniniai garsingi gydymai per gromatas yra tik viliojimu pinigų nuo ligonių. Jeigu tikite į teisybę ir reikalaujate pagalbos nuo užsikrečiamų lytiškų bei nerviškų ir kitokių ligų (išgydome nuo girtybės — nežinant galima įduoti gyduoles) su mūsų naujaisiu metodu, nuo kurios tukstančiai pasigelbėjo. Kas nori rodos, teprišiuočia už 10c. stempų, o gaus visą žinią, kaip ir ką daryti.

Koenigsberg Specialist. Bx 106, Willamsburg, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKR ŠTIS — „KOVA“

Talpina pilnas ir teisingas žinutes apie judėjimą darbininkų pasaulyje ir čia Amerikoje. Straipsniai, apysakos, eilės ir kiti visi tilpę rašteliai yra kiekvieną užimanti ir pamokinti. Platinkite, draugai, „Kovą“, vienintelį laikr štį, kurs gina zmonių darbininkų reikalus.

Prekė: ant metų — \$2.00; ant pusės metų — \$1.00. Adresuokite šaip:

„KOVA“

412 Siegel Str., Philadelphia, Pa.

HOTELIS Jurgio Rekaus.

318 Cor. Market & Sherman Str.
WILKES-BARRE, PA.
Ierlause uželga dėl lietuvių iš viso miesto Prilaukan visokius gėrimus, kaip tai: Alų, Artelką, Likia. Viena ir visokius Cigarus pirmos klasės

Puikiausias dirbėjas laikrodžių Isidor Glou.

Pardoda laikrodžius sieninius ir klizeninius vyrleskus ir moterleskus, žiedus, branaoletas, spilkas ir visokius auksinius daigtus, taipgi užlaima jų taisymu. Viskas už pigiausią prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapi toto ir norite pirkti savas farmas čia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčia kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Cia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniams ir t.t.

Katrie norite dasiznoti apie prekę ir didumą farmų, tai prašau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Prašau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.
Ge Kleek, Poolville, N. Y.

Dr-as A. Bacevyčia,

GYVENA 187 Ferry st., Newark, N. J.
Telephonas L. D. 397 W.

Ligonius namieje priima is ryto nuo 8 iki 9.30, ir po piet nuo 4 iki 5 ir nuo 7 iki 8.30 vakare.

Telposi turi ofisą Elizabeth, N. J. 205 First

Telephonas 801 J. L. D.

Tą ligontus priima kasdien nuo 12 iki 2.30 po piet

Tik 10 centu už tuzina popieru.

Kas prisiųs 25 centu pačto markemis, tas aplaikys 12 popierų su kortais ir da pridėsiu knygelę vertą 15 ct.; iš šių 3 pasirink 1 kokią nori: 1) knygelė dėl pasimokinimo kaip kortas išdēt ir atspēt per kortas laimę ir nelaimę. 2) sąpnų išguldyn o knygelė. 3) graži dainų knygelė.

Popierus su visokiais gražiais paveikimais, visokiomis dainelėmis, gražiomis kvietkomis ir visokiais paveikimais, tinkamos rašyti pas mielus tėvelius, brolius, seseris ir pas mielas merginas. 6 tuzinai už \$1.00.

Reikalaujame agentų ir duodam gerą uzdarbį. Adresuokit:

C. G. AGENT,
Sta. W. Box 14. Brooklyn, N. Y.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVISZKI GRABORIAI.

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkrausty-mui ir t. t.

415 W. Main Street.
PLYMOUTH, PA.

Naujas Teleponas 7031.

J. Stravineckas,

549 Main str. Edwardsville, Pa.

Laikau puikioje vietoje Saluną, užlaikau puikiausius gėrimus, alų, arielką, vyną ir skaniausius cigarus. Nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį.